
Сценарій 1: Сортування в розвагах - гра в класифікацію відходів.

Тема:

Сортування відходів - принципи та категорії.

Загальна мета:

- Навчити дітей основним принципам сортування відходів та правильному розподілу відходів у відповідні контейнери.

Оперативні цілі:

- **Учень/учениця знає:**
 - Основні категорії відходів: папір, пластик, скло, метал, біологічні відходи.
 - Кольори смітєвих баків і те, що до них слід викидати.
- **Учень/учениця вмiє:**
 - Правильно сортувати відходи у відповідні контейнери.
- **Учень/учениця розумiє:**
 - Чому сортування відходів важливе для довкілля.
 - До яких наслідків може призвести неправильне сортування відходів.

Методи та форми роботи:

- Метод навчальних ігор.
- Індивідуальна та колективна робота.
- Демонстраційний метод (презентація прикладів відходів).

Навчальні засоби:

- Кольорові контейнери для сміття (синій, жовтий, зелений, коричневий, чорний).
 - Картинки із зображенням різних видів відходів (папір, пластик, скло, метал, біо).
-

Хід заняття:

1. Організаційні питання (5 хвилин):

Привітання дітей, перевірка присутності, нагадування правил заняття (повага до інших, активна участь у грі). Розділіть дітей на дві групи.

2. Вступ (10 хвилин):

Учитель представляє тему заняття, пояснюючи, чому важливо розділяти відходи. Потім він/вона представляє різні приклади відходів і обговорює, в які контейнери їх слід складати (папір - синій, пластик - жовтий, скло - зелений, метал - жовтий, біо - коричневий, змішані відходи - чорний). Вчитель запитує учнів, чи знають вони про переваги правильного сортування відходів.

3. Основна частина (25 хвилин):

Гра в сортування відходів:

- Учитель роздає учням малюнки з зображенням відходів.
- У класі встановлені смітцеві баки (у відповідних кольорах). Завдання дітей - підійти до контейнерів і покласти картинки з відходами у відповідні контейнери.
- Учитель стежить за правильністю дій, а в разі помилок пояснює, чому відходи треба класти в інший контейнер.
- Гру можна провести як змагання, коли дві групи змагаються між собою, щоб якнайшвидше та правильно відсортувати відходи.

4. Підбиття підсумків (10 хвилин):

Учитель підсумовує результати гри, обговорює найпоширеніші помилки та повторює, чому сортування відходів є важливим. Насамкінець вчитель заохочує дітей сортувати відходи вдома.

Методично-педагогічний коментар:

Навчальна гра у формі змагання мотивує дітей до активної участі та полегшує запам'ятовування правил сортування. Форма колективної роботи сприяє інтеграції дітей та вчить їх співпрацювати. Метою також є розвиток у дітей здатності швидко приймати рішення на основі раніше набутих знань.

Сценарій 2: Екологічна місія - створюємо екологічну карту міста

Тема:

Планування сортування відходів у громадських місцях.

Загальна мета:

- Інформувати молодь про необхідність роздільного сортування сміття та заохотити їх думати про екологію в контексті громадського простору.

Оперативні цілі:

- **Учень/учениця знає:**
 - Типи відходів, які слід сортувати у громадських місцях.
 - Основні громадські місця, де повинні бути розташовані сміттєві баки.
- **Учень/учениця вміє:**
 - Визначати відповідні місця для розміщення сміттєвих баків.
 - Створити карту роздільного збирання відходів у своєму місті.
- **Учень/учениця розуміє:**
 - Важливість роздільного сортування відходів у громадських місцях для довкілля та добробуту мешканців.
 - Як сортування відходів зменшує кількість сміття, що потрапляє на звалища, та його переробку.

Методи та форми роботи:

- Метод проектів.
- Робота в групах.
- Дискусія.

Навчальні засоби:

- Карти міст або районів (можуть бути роздруковані або намальовані).
- Кольорові ручки, маркери, аркуші паперу.

Хід заняття:

1. Організаційні питання (5 хвилин):

Привітання молоді, пояснення цілей заняття та того, як вони будуть проходити. Поділ учасників на групи по 4-5 осіб.

2. Вступ (15 хвилин):

Вчитель обговорює проблему сортування відходів у міському просторі. Наводить приклади міст, які успішно впровадили сортування в громадських місцях (наприклад, парках, на автобусних зупинках, школах). Учні можуть поділитися своїми спостереженнями про сортування у своєму місті.

3. Основна частина (30 хвилин):

Проектне завдання:

- Кожна група отримує карту міста або району та маркери.
- Завдання груп - спланувати розташування смітєвих баків (смітників) у громадських місцях. Кожен колір на карті відповідає певному типу відходів. Учні мають позначити, які смітники будуть розміщені в кожному місці (наприклад, у парку, на ринку, у школі).
- Учитель спостерігає за роботою груп, ставить запитання, пропонує вдосконалення.

4. Підсумок (15 хвилин):

Групи презентують свої карти, обговорюють рішення щодо розміщення смітників. Вчитель підсумовує роботу, відзначаючи хороші ідеї та можливі поправки. Насамкінець він/вона обговорює з учнями труднощі, пов'язані з плануванням роздільного збору відходів у містах.

Методично-педагогічний коментар:

Метод проектної роботи сприяє розвитку творчого мислення та вчить просторовому плануванню. За посередництвом дискусії та командної роботи молодь розвиває вміння співпрацювати та критично мислити. Створення карти сприяє візуалізації проблеми сортування відходів у реальних умовах, що допомагає краще зрозуміти її масштаби.

Сценарій 3: Творчий тренінг - друге життя відходів.

Тема:

Повторне використання відходів – творчий тренінг з переробки сміття.

Загальна мета:

- Заохотити дітей у творчий спосіб до повторного використання відходів.
-

Оперативні цілі:

- **Учень/учениця знає:**
 - Які відходи можна використовувати для створення нових об'єктів.
 - **Учень/учениця вмів:**
 - Створювати утилітарні або декоративні об'єкти з відходів.
 - **Учень/учениця розуміє:**
 - Важливість переробки та повторного використання відходів для захисту довкілля.
-

Методи та форми роботи:

- Метод воркшоп.
- Індивідуальна або робота в малих групах.
- Презентація.

Навчальні засоби:

- Відходи багаторазового використання (пластикові пляшки, картонні коробки, газети, бляшанки).
 - Ножиці, клей, фарби, пензлі.
-

Хід уроку:

1. Організаційні питання (5 хвилин):

Привітання дітей, роздача робочих матеріалів, організація робочих місць.

2. Вступ (10 хвилин):

Учитель пояснює дітям ідею переробки та вторинної переробки відходів. Він показує приклади предметів, зроблених з відходів (наприклад, горщики з пластикових пляшок, рамки з картонних коробок). Діти можуть поділитися своїми ідеями про те, що можна зробити з відходів.

3. Основна частина (35 хвилин):

Творчий тренінг:

- Діти працюють над своїми проектами, створюючи нові предмети з наявних відходів. Кожна дитина (або група) обирає якісь відходи і вирішує, що вони хочуть з нього зробити. Це можуть бути іграшки, ялинкові прикраси, предмети побуту.
- Вчитель допомагає з ідеями, дає поради і мотивує.

4. Підсумок (15 хвилин):

Кожна дитина презентує свій виріб, розповідаючи, з чого вона його зробила і як він може бути корисним. Вчитель підкреслює цінність творчого мислення та повторного використання відходів. Насамкінець діти разом обговорюють, як така діяльність може сприяти захисту довкілля.

Методично-педагогічний коментар:

Творчі майстер-класи розвивають уяву та мануальні навички учнів. Працюючи з відходами, діти вчаться цінувати повторне використання матеріалів і заощаджувати ресурси. Заняття також мають практичний характер, що допомагає дітям краще зрозуміти, як вони можуть захистити навколишнє середовище у повсякденному житті.

Сценарій 4: Відходи під лупою - що відбувається з відходами після того, як їх викидають?

Тема:

Шлях відходів - від контейнера до переробки.

Загальна мета:

- Дати учням уявлення про те, що відбувається з відходами після того, як їх викинули, і які етапи переробки проходять відходи.

Оперативні цілі:

- **Учень/учениця знає:**
 - Етапи поводження з відходами - від сортування до переробки.
 - Які відходи можна переробляти.
- **Учень/учениця вміє:**
 - Описати, що відбувається з відходами на різних етапах процесу переробки.
 - Перерахувати переваги переробки відходів.
- **Учень/учениця розуміє:**
 - Чому сортування відходів є ключовим для успішної переробки.
 - Важливість переробки відходів для збереження природних ресурсів та зменшення кількості відходів, що потрапляють на звалище.

Методи та форми роботи:

- Демонстраційний метод.
- Керована дискусія.
- Робота в групах з елементами навчальних ігор.

Навчальні засоби:

- Інтерактивна дошка або проектор для презентацій.
- Навчальні фільми про переробку (наприклад, документальні фільми, що показують процеси на сміттєпереробних заводах).
- Робочі аркуші для учнів із запитаннями для обговорення.

Хід уроку:

1. Організаційні питання (5 хвилин):

Привітання учнів, нагадування правил уроку, пояснення мети заняття.

2. Вступ (10 хвилин):

Вчитель коротко розповідає про проблему відходів у світі, знайомить учнів з темою уроку. Потім демонструє коротке відео, яке показує шлях відходів від сміттевого бака, через сортувальну станцію, до переробки на сміттєпереробних заводах.

3. Основна частина (30 хвилин):

- Модерована дискусія:

Після перегляду відео вчитель ставить учням запитання:

- Що відбувається з відходами, коли ми викидаємо їх у смітник?
- Які етапи мають пройти відходи, перш ніж їх можна буде переробити?
- Які види відходів найчастіше переробляються?

Учні відповідають на запитання, діляться своїми думками.

- Навчальна гра «Шлях відходів»:

Учитель ділить учнів на групи. Кожна група отримує аркуші з малюнками, на яких зображені різні етапи поводження з відходами (наприклад, сортування, транспортування, додаткове сортування, переробка). Завдання груп - розташувати ці етапи в правильному порядку і представити свій «шлях відходів» на аркуші паперу. Групи презентують свої роботи, а вчитель обговорює та виправляє можливі помилки.

4. Підсумок (10 хвилин):

Учитель підбиває підсумки заняття, підкреслюючи важливість кожного етапу процесу переробки відходів і роль, яку відіграє сортування в повсякденному житті. Насамкінець заохочує учнів свідомо ставитися до відходів вдома і в школі.

Методично-педагогічний коментар:

Заняття у формі навчальної гри та дискусії залучають учнів до інтелектуальної активності та допомагають їм краще зрозуміти складний процес переробки відходів. Навчальні відеоматеріали дозволяють візуалізувати тему, що полегшує засвоєння інформації. Робота в групах розвиває навички співпраці та аналітичного мислення.

Сценарій 5: Екологічні детективи - розслідування щодо відходів.

Тема:

Детективна гра про сортування та зменшення відходів.

Загальна мета:

- Провести детективну гру, щоб ознайомити дітей з діями, які вони можуть зробити, щоб зменшити кількість відходів і правильно їх сортувати.

Оперативні цілі:

- **Учень/учениця знає:**
 - Які заходи можна реалізувати для зменшення утворення відходів.
 - Які найпоширеніші помилки при сортуванні відходів.
- **Учень/учениця вміє:**
 - Визначати відходи, які можна зменшувати, повторно використати або переробити.
 - Розпізнавати, які відходи не можна викидати в контейнери для роздільного збирання.
- **Учень/учениця розуміє:**
 - Важливість принципу 3R (Reduce, Reuse, Recycle) для захисту навколишнього середовища.
 - Наслідки неправильного сортування відходів для довкілля та здоров'я людини.

Методи та форми роботи:

- Метод гри на відкритому повітрі.
- Командна робота.
- Детективна гра із завданнями для вирішення.

Навчальні засоби:

- Картки із завданнями, пов'язаними з екологією та сортуванням відходів.
- Реквізит, пов'язаний з відходами (наприклад, штучні відходи, коробки).
- Бірки або етикетки для позначення місць із завданнями.

Хід курсу:

1. Організаційні заходи (5 хвилин):

Учитель представляє учням сценарій гри: учні беруть на себе роль детективів, які мають розгадати загадки про відходи та їх сортування. Поділ учнів на групи детективів. Пояснення правил гри та ходу розслідування.

2. Вступ (10 хвилин):

Учитель обговорює основи принципу 3R (Reduce - уникати, Reuse – використовувати повторно, Recycle - переробляти) і пояснює, чому важливо зменшувати кількість відходів, а також повторно використовувати і переробляти їх. Учні обговорюють, як вони можуть застосовувати ці принципи у своєму повсякденному житті.

3. Основна частина (30 хвилин):

Детективна гра:

- Учні отримують картки із завданнями, які потрібно виконати. Кожне завдання є головоломкою або проблемою, пов'язаною з сортуванням та зменшенням кількості відходів. Наприклад, учням може бути запропоновано «розслідування» неправильного сортування в певному місці (наприклад, неправильно викинуті відходи), яке вони повинні виправити, проаналізувавши ситуацію.
- Групи детективів відвідують різні «станції» в школі (або на території школи), де вони повинні розгадувати головоломки або виконувати завдання (наприклад, правильно сортувати відходи, знаходити способи зменшити кількість відходів у конкретній ситуації).
- Кожне вирішене завдання веде до наступної підказки, поки все розслідування не буде завершено.

4. Підсумок (15 хвилин):

Після гри вчитель обговорює завдання та рішення, прийняті учнями. Групи детективів презентують, як вони вирішили кожну проблему з відходами. Насамкінець вчитель наголошує на важливості спільної роботи задля збереження довкілля і на тому, які прості дії можна зробити, щоб зменшити кількість відходів.

Методично-педагогічний коментар:

Детективна гра дозволяє залучити учнів до активного пошуку шляхів вирішення проблеми сортування відходів. Завдяки інтелектуальним та руховим завданням учні краще запам'ятовують інформацію. Робота в групах розвиває соціальні навички та співпрацю.